

Ter discussie en informatie

**Programma van eisen voor eigentijdse Scoutingkleding
Meningsvorming landelijke raad**

Samen met de raad wil het landelijk bestuur graag het gesprek aangaan over uiterlijk en vorm van de huidige Scoutingkleding en een verandering daarin tot eigentijdse Scoutingkleding. Het vertrekpunt daarvoor is uiteraard de positionering, waarbij er is gekozen voor een zichtbare en moderne vereniging met een eigentijdse en trotse uitstraling. In het meningsvormende gedeelte van de landelijke raad legt het landelijk bestuur de raad graag een aantal dilemma's/stellingen voor. Deze discussie moet de richting geven voor het voorstel om te komen tot de uitgangspunten voor de nieuwe Scoutingkleding waarmee de ontwerpers aan de slag kunnen. Het voorstel zal 's middags in het vergadergedeelte van de landelijke raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Inleiding Scoutingkleding

Scoutingkleding is belangrijk voor de identiteit van een vereniging als Scouting Nederland. Leden identificeren zichzelf daarmee. Daardoor is aanpassing van Scoutingkleding een gevoelig onderwerp waar vrijwel iedereen binnen de vereniging een mening over heeft. De een vindt het goed zoals het is, de ander vindt dat het moderner moet, weer een ander stoort zich aan de diversiteit of juist de uniformiteit van de Scoutingkleding. Tegelijkertijd vormen buitenstaanders zich een beeld van Scouting mede op basis van de Scoutingkleding. Soms negatief, soms positief. Zo'n beeld zet zich vast in de beeldvorming en bepaald ook wat mensen van Scouting vinden en verwachten.

De vereniging ziet zichzelf als een moderne organisatie die zichtbaar is in de samenleving en waarbij plezier, samenwerken en persoonlijke ontwikkeling centraal staan. Dat is vastgelegd in de positionering van Scouting Nederland. Beeld en inhoud moeten op elkaar aansluiten. Een zorgvuldig traject op het snijvlak van behoud en vernieuwing. In aanloop naar 2010 wordt daar verder naartoe gewerkt. Dat is niet nieuw: Scouting is altijd met zijn tijd meegegaan met behoud van de essentie van wat Scouting is. Ook de kleding is in de loop der jaren telkens aan de tijdsgeest aangepast. In 2010 bestaat Scouting in Nederland 100 jaar, een mooi moment voor een nieuwe jas?

Waarom uniforme kleding?

Zoals gezegd geeft Scoutingkleding de mogelijkheid tot een eigen identiteit waarmee je je als lid gemakkelijk kan identificeren. Daarnaast geeft uniformiteit een grote mate van herkenbaarheid voor de buitenwereld en uitstraling richting het spel.

Onze grondlegger was zich ook bewust van de identiteit die de Scoutingkleding kan verschaffen. B.P. zag de Scoutingkleding door de uniformiteit als fundament voor een broederschap onder de jeugd rond de wereld. Het maakt de verschillen tussen de achtergrond (klassen) van mensen in de samenleving onzichtbaar. Dat het individu er in het uniform goed uitziet maakt hem een aanwinst voor de beweging. Het toont de trots in zichzelf, zijn groep en het Scout zijn.

Volgens Scouting for Boys moet goede Scoutingkleding comfortabel, onderhoudsvriendelijk en een goede bescherming tegen het weer zijn. In 1907 was Baden-Powell voor die tijd vooruitstrevend met de samenstelling van Scoutingkleding; het moest bewegingsvrijheid geven en geschikt zijn voor hard werk, klimmen, hiking en kamperen. Dit zijn argumenten die ook in de huidige tijd stuk voor stuk nog gelden.

Wijzigingen door de jaren heen.

Rond 1910 kende de eerste Scoutingkleding in Nederland nog de nodige diversiteit. Er waren in begin dan ook meerdere kleinschalige initiatieven en stromingen in de padvinderij of verkennerij. Geleidelijk aan is de Scoutingkleding steeds meer eenduidig, uniform geworden. De Scoutingkleding is in de loop van de tijd verschillende keren aangepast. Die geschiedenis kun je nog zien bij een Scoutingmuseum of bijvoorbeeld in het boek Spoortekens van 100 jaar Scouting. Kleding die toen aansloot bij de tijd maar niet altijd de kleding waar je nu nog mee rond zou lopen. Bij de vorming van Scouting Nederland in de jaren '70 is de huidige kleding vastgesteld. Sindsdien is het op hoofdlijnen hetzelfde gebleven. Er is het laatst over gesproken tijdens de Landelijke Raad van 7 december 1996. Toen is bijvoorbeeld de broek een facultatief onderdeel van de Scoutingkleding geworden.

Internationaal is Scoutingkleding zeker ook aangepast om tegemoet te komen aan de ideeën van Scouts rondom de wereld. In verschillende landen, zoals Engeland, Canada, Finland, Noorwegen, Australië heeft men onlangs nog voor nieuwe kleding gekozen. Belangrijk is dat Scoutingkleding internationaal herkenbaar blijft. De das is daarbij een belangrijk element.

Hebben we behoefte aan een gewijzigde uniforme kleding?

Bij het vaststellen van de positionering is ervan uitgegaan dat eigen Scoutingkleding voor de vereniging van groot belang is, we willen immers kleding dragen die de eigenheid van de vereniging blijft benadrukken, die makkelijk draagbaar is tijdens de programma's en (buiten)-activiteiten en die blijft benadrukken dat allen bij Scouting gelijk zijn, ongeacht afkomst, geslacht of levensopvattingen.

Zoals gezegd moeten beeld en inhoud bij de positionering wel op elkaar aansluiten. Geconstateerd is dat dit bij de Scoutingkleding niet het geval is. Daarnaast is o.a. op de Scout-In gebleken dat ook onder de huidige leden er nogal wat wensen ter verbetering, verandering leven. Daarop heeft het landelijk bestuur een projectgroep in het leven geroepen. De doelstelling van de projectgroep is te komen tot eigentijdse Scoutingkleding, een kledinglijn, die tegemoetkomt aan de wensen van de jeugdleden en het kader, die past binnen de gekozen positionering van Scouting Nederland (plezier, samen, persoonlijke ontwikkeling, modern en zichtbaar) en geen associatie oproept met oubolligheid en militarisme in de buitenwereld. De projectgroep heeft op basis van de opdracht een onderzoek onder de leden gehouden om te kijken welke zaken daar leven. Op basis daarvan is een voorstel gedaan voor nieuwe kleding. Omdat Scoutingkleding niet op zich staat is er vervolgens een vergelijkingen gemaakt met de andere deelprojecten 2010: positionering en de ontwikkelingen bij spelvisie en methode, behoud en groei en deskundigheidsbevordering.

Onderzoek onder leden

Uit het onderzoek onder de leden is een breed draagvlak voor Scoutingkleding gebleken. Er is een representatieve enquête onder leden gehouden naar de voorkeuren ten aanzien van Scoutingkleding. Momenteel draagt rond de 85% van de leden de blouse. Uit het onderzoek blijkt dat 65% (jeugdleden) tot 80% (leiding) de blouse wil als verplicht onderdeel van de eigen favoriete Scoutingkleding, daarnaast zijn – deels in combinatie – sweater/trui (ruim 50%) en T-shirt (ruim 40%) vooral bij de jeugdleden vrij populair.

Onder jeugdleden is het percentage dat aangeeft het niet belangrijk te vinden dat de Scoutingkleding hetzelfde blijft 74%, terwijl dat bij het kader dit percentage 65% is. De verwachting is dat met een evenwichtig voorstel en een zorgvuldige introductie wel 80% draagvlak gerealiseerd kan worden. Een grote meerderheid van de leden wenst aan de kleur de leeftijdsgroep of spelsoort te kunnen zien.

Conclusie

In algemeen mag geconcludeerd worden dat er onder de leden behoefte aan uniforme Scoutingkleding bestaat, maar dat het niet hetzelfde hoeft te blijven, maar ook niet totaal iets anders, en een slag moderner, aantrekkelijker mag in de uitstraling.

Programma van eisen

Voor het opstellen van een Programma van eisen is het allereerst van belang om vast te stellen wat we verwachten van de Scoutingkleding. Deze zijn te verdelen in functionele- en kwalitatieve eisen. In algemeen zijn de volgende kwaliteiten van belang:

1. De kleding moet voldoen aan de doelstelling en uitgangspunten voor Scoutingkleding.
2. De kleding moet de eigenheid van de vereniging benadrukken. De das zal als belangrijk internationaal kenmerk gehandhaafd blijven.
3. De kleding moet gemakkelijk draagbaar zijn tijdens de programma's en (buiten)activiteiten.
4. De kleding hoeft niet totaal anders te worden, maar wel een ander (moderner, aantrekkelijker) uitstraling krijgen. De lijn als geheel moet een krachtig, herkenbaar eigentijds beeld geven.
5. De kleding moet benadrukken dat iedereen bij Scouting gelijk is. Qua pasvorm moet wel rekening gehouden worden met geslacht.
6. Aan de kleur van de blouse kunnen leeftijdsgroepen en spelsoorten herkend worden.
7. Verkoop van de nieuwe kleding dient rendabel te zijn.
8. De nieuwe kleding moet geschikt zijn als verplichte dracht bij officiële momenten en mag in de samenleving geen associatie oproepen met militarisme.

Functionele eisen

Uit het onderzoek blijkt dat de leden de volgende zaken belangrijk vinden:

1. Lekker kunnen spelen en bewegen
2. Tegen een stootje kunnen en lang meegaan, veiligheid
3. Ruimte voor insignes/badges
4. Kunnen aanpassen aan weersomstandigheden
5. Zien dat je van Scouting bent
6. Vies kunnen worden, makkelijk te reinigen
7. Allemaal hetzelfde uitzien
8. Stoer, sportief, modern en vlot

Met dit Programma van eisen zullen ontwerpers gevraagd worden aan de gang te gaan.

Op basis van het programma van eisen en het onderzoek wordt de volgende voorzet gedaan voor de uitgangspunten voor de Scoutingkleding:

Scoutingkleding op basis van een officieel assortiment

Een organisatieonderdeel (groep, regio of bijvoorbeeld contingent) stelt uit een officieel assortiment haar Scoutingkleding samen. Een besluit aan de basis maakt jeugdparticipatie mogelijk.

Het officiële assortiment is een kledinglijn

De kledinglijn moet als geheel een herkenbaar eigentijds beeld geven en voldoen aan de functionele eisen. Het officiële assortiment gaat bestaan uit:

- een blouse (vanaf 7 jaar) als basiselement van het assortiment met een onderscheidende kleur per leeftijdsgroep en spelsoort land en water¹;
- een trui;

¹ Nader bezien moet worden of voor luchtscouts ook een onderscheidende kleur haalbaar is. Het gaat hier om een beperkte groep Scouts. Een aparte luchtvariant is derhalve vrij kostbaar.

- een T-shirt.
- Facultatieve onderdelen: een broek en hoofddekseel.

De verplichte Scoutingkleding gaat bestaan uit:

- de das van het organisatieonderdeel
- uit het officiële assortiment door het organisatie onderdeel gekozen: blouse of trui of T-shirt, met daarbij behorende tekens.
- blauwe broek (gekozen kan worden voor de facultatieve broek uit het officieel assortiment)

De ScoutShop krijgt het mandaat om de kledingstukken van het officieel assortiment aan te passen binnen het herkenbare beeld van de kledinglijn, zodat deze actueel en eigentijds blijft. De blouse maakt als basiselement gegarandeerd een vast onderdeel uit van het assortiment, de andere kledingstukken kunnen in de toekomst naar gelang de trend wijzigen.

Overwegingen bij de voorzet en programma van eisen ten opzichte van positionering, spelvisie en methode, behoud en groei.

1. Uit het imago onderzoek is naar voren gekomen dat uniforme kleding de herkenbaarheid en eenduidigheid van Scouts bevordert. Het maakt Scouting daarin letterlijk gemakkelijk zichtbaar. Maar ook dat deze herkenbaarheid op dit moment niet zo groot is, oubollig en in mindere mate militaristisch. Daarnaast identificeren Scouts zichzelf als lid van de vereniging ook voor een deel aan de herkenbaarheid en eenduidige uitstraling. Er wordt nu voorgesteld om een officiële kledinglijn van verschillende items (blouse, trui en t-shirt) samen te stellen, waarbij de blouse ook nog verschillende kleuren heeft per leeftijdsgroep en spelsoort.
2. Uit spelvisie en methode, behoud en groei komt naar voren dat bij het overvliegen van de ene leeftijdsgroep naar de andere er een groot aantal leden zijn die de vereniging verlaten. Dit aantal is ook groter als we dit ten opzichte van andere verenigingen bekijken. Op zich is dit geen nieuw gegeven, wel is het zo dat we nu ook weten dat leden doorgaans de leeftijdsgroep waar ze bij zijn afmaken. M.a.w. als we leden er toe kunnen bewegen tot de volgende leeftijdsgroep toe te treden dan zullen ze langer lid blijven van de vereniging. Het verkleinen van de "overvliegdrempel" is daarom bijzonder belangrijk. Er zijn meerdere drempels aan te wijzen: aansluiting spelvorm, nieuwe leiding, weer de jongste zijn, nieuwe introductieperiode, hernieuwde installatie én het aanschaffen van nieuwe Scoutingkleding.
3. Daarnaast wordt in spelvisie en methode en positionering aangegeven dat de Scoutingkleding de uitstraling van het spel zou moeten versterken. Deze uitstraling heeft met name betrekking op buitenleven, internationaal en avontuurlijke activiteiten.

Dilemma's en stellingen voor de discussie

Dilemma/stelling 1

De positionering vraagt een moderne en zichtbare uitstraling van Scouting in de huidige en met name de toekomstige tijd. Daarnaast mag de nieuwe uniforme kleding niet als oubollig en militaristisch worden ervaren. De voorzet geeft aan een handhaving van de onderverdeling in kleuren per leeftijdsgroep en spelsoort bij de blouse. (met uitzondering van de luchtscouts)

In hoeverre draagt de voorzet bij aan een moderne en zichtbare uitstraling?

Dilemma/stelling 2

De positionering vraagt om een herkenbare, eenduidige uitstraling. Positionering maar ook spelvisie en methode geven aan dat de kleding ook bij moet dragen aan de uitstraling van het spel.

De voorzet geeft een kledinglijn waarbij er een keuze gemaakt kan worden tussen blouse, T-shirt en trui.

In hoeverre draagt de voorzet bij aan een herkenbare, eenduidige uitstraling?

Dilemma/stelling 3

Spelvisie en methode en positionering vragen om uitstraling van het spel, als lid trots zijn op je "scout zijn", het samen (werken in) 1 vereniging zijn. De voorzet geeft naast de kledinglijn, een blouse met kleur per leeftijdsgroep en spelsoort.

In hoeverre draagt de voorzet bij om "samen Scout zijn" actief uit te kunnen dragen?

Vervolg

De uitkomsten van de discussie in het meningvormende gedeelte van de landelijke raad leiden tot een voorstel voor een Programma van eisen dat 's middags in het vergadergedeelte ter besluitvorming komt. Met dit programma gaan een aantal ontwerpers aan de slag. In december 2008 a.s. stelt de landelijke raad het ontwerp vast. Het is de bedoeling dat op de Scout-In 2009 de nieuwe Scoutingkleding voor iedereen beschikbaar is.